

ADHD

Een kind met ADHD heeft een tekort aan aandacht en kan zich niet of moeilijk concentreren. Een kind met ADHD is verder te herkennen aan hyperactief en impulsief gedrag.

Gerdragskenmerken:

- Lijkt vaak niet op te letten en doet dan vaak andere dingen dan de opdracht.
- Begint aan een opdracht zonder hier vooraf over na te denken.
- Verzet zich tegen taken en maakt deze vaak niet af.
- Maakt veel (slordigheids)fouten, veel moeite met organiseren van taken en activiteiten.
- Houdt zich door vergeetachtigheid bij dagelijkse werkzaamheden slecht aan afspraken.
- Beweegt vaak onrustig met handen of voeten, draait in zijn/haar stoel, gespannen.
- Staat vaak op de in de klas en loopt graag rond.
- Praat aan een stuk door, is soms erg druk. Praat voor zijn/haar beurt.
- Bemoeit zich met anderen, dringt zich op.
- Maakt snel en vaak ruzie, geniet van spanning.
- Heeft soms een sterke drang risico's te nemen en te experimenteren: heeft een grotere kans op verslaving, roekeloos of problematisch gedrag.

Welke aanpak werkt goed voor deze kinderen?

- Zorg voor structuur en regelmaat, bv. een duidelijke dagindeling en vaste regels.
- Een vaste zit-plek is belangrijk.
- Reageer op ongewenst gedrag en laat duidelijk en consequent merken wat gewenst gedrag is.
- Wees consequent met het controleren of afspraken en gestelde regels worden nageleefd. Stel duidelijke grenzen.
- Belonen is belangrijker dan straffen!
- Wees opbouwend en positief en geef veel complimenten.
- Geef korte opdrachten, geen duidelijk het begin en het eind van een opdracht aan.
- Zorg voor variatie in het aanbieden van de leerstof en herhaal de instructie regelmatig.
- Plan rust- en ontspanningsmomenten of juist ontladingsmomenten.
- Bereid aanstaande veranderingen zoveel mogelijk voor.

Autisme Spectrum Stoornis (ASS)

Onder ASS vallen verschillende stoornissen. 2 typen van autisme komen het meest voor:

1. Asperger: dit zijn normaal tot hoog intelligente kinderen. Ze maken vaak een vreemde indruk. Ze spreken meestal wat ouwelijk. Opvallend is dat deze kinderen specifieke interesses hebben, bv. spoorboekjes, sterrenkunde. Motorisch zijn ze vaak wat onhandig/ houterig. Deze kinderen vinden sociale interactie lastig. Ze vinden het moeilijk om sociale interacties in te schatten of zich in een ander in te leven. Een kind met Asperger heeft veel moeite met veranderingen. Hij houdt vast aan gewoontes en heeft een sterke voorkeur voor activiteiten met herhaling. Dit kan leiden tot obsessief gedrag.
2. PDD-NOS: deze kinderen hebben vooral een grote achterstand in de sociale interactie. Daarbij missen ze grote taalvaardigheden, die kinderen met Asperger juist wel hebben. PDD-NOS gaat vaak samen met tekortkomingen in de (non)-verbale communicatie. Het kind is snel angstig. Vaak hebben kinderen met PDD-NOS ook ADHD.

Gedragsskenmerken:

- Een leerling met ASS maakt moeilijk contact, kan zich moeilijk in een ander verplaatsen. Dit leidt tot veel onbegrip van de omgeving.
- Taalgebruik wordt letterlijk genomen.
- Heeft een beperkt en vast patroon van handelen.
- Kan motorisch onhandig zijn, soms fladderen.
- Is angstig in sociale situaties, emotioneel kwetsbaar.
- Is angstig en/of boos bij veranderingen.
- Is overgevoelig voor geluiden, beelden, geuren en fysieke aanraking.
- Begrijpt regels en afspraken niet altijd goed, sterk gevoel voor rechtvaardigheid.
- Vraagt veel bevestiging.

Welke aanpak werkt goed voor deze kinderen:

- Kinderen met ASS hebben behoefte aan een duidelijke, vaste structuur met heldere regels/ afspraken. Daarbij is visuele en verbale ondersteuning belangrijk.
- Laat zien wat gewenst gedrag is.
- Leg sociale situaties uit. Ook op een moment dat het niet aan de orde is.
- Wees voorspelbaar, bv. in dagritme.
- Ga na of de leerling de structuur begrijpt.
- Maak gebruik van een schema van afspraken.
- Geef korte, heldere opdrachten en vraag of de leerling het heeft begrepen.
- Bereid aanstaande veranderingen voor.
- Wees positief en benoem concrete voorvallen: 'ik zag dat je ..., goed zo!'